ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამშობლო დიდის ქუჩაი, არ გაიცვლების სხვაზედა...

ოდიში

გაზეთი გამოდის 1930 წლის 1 მარტიდან

1990 ხუთშაბათი 29 ნოემბერი

№143 (10380)

ფასი 8 კაპ.

ზუგდიდის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

კავკასია — საერთო სახლი

კავკასიის საერთო სახლის შექმნა ჭირჭერობით მომავლის საქმეა. თანამედროვე ეტაპზე მას მრავალი სოციალურ-პოლიტიკური წინააღმდეგობა ხვდება. კავკასიის ხალხთა პროგრესული ძალები კი ცდილობენ გამონახონ საერთო ინტერესები, პრობლემები, რომლებიც მათ გააერთიანებთ დღევანდელ რთულ და დაძაბულ პოლიტიკურ ვითარებაში. სწორედ ამ საკითხებს მიეძღვნება საერთაშორისო კონფერენცია, რომელიც აპრილის შუა რიცხვებში მოეწყობა. კონფერენციისათვის მზადების ერთ-ერთ ეტაპს წარმოადგენდა 17 და 18 ნოემბერს თბილისის ჟურნალისტთა სახლში ჩატარებული შეხვედრა ჟურნალისტებს, სახალხო დეპუტატებსა და მეცნიერებს შორის. შეხვედრის მოწყობის ინიციატორი გახლდათ საქართველოს მწვანეთა პარტია. სხდომას ესწრებოდნენ დეპუტატები, ჟურნალისტები და ეკოლოგები კავკასიის თითქმის ყველა რეგიონიდან.

საქართველოს ჟურნალისტთა დამოუკიდებელი კავშირის თავმჯდომარის, ბატონ ნიკოლოზ ჩერქეზიშვილის წინადადებით, შეხვედრის მონაწილეთა სახელით მილოცვა გაეგზავნა საქართველოს ახლადარჩეულ პარლამენტსა და მის თავმჯდომარეს.

შეკრებილთ მიესალმა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბატონი ნემო ბურჭულაძე. მან აღნიშნა, რომ კავკასიის მთლიანობა და ჰარმონია ღვთისგან არის შექმნილი და მის დასარღვევად კაცთა ჩარევა კატასტროფას გამოიწვევს. რაც შეეხება მწვანეთა მოძრაობას, ქვეყნებში რომლებიც სწორი გზით ვითარდებოდნენ, იგი დიდი ხნის წინათ დაიწყო და სასიამოვნოა, რომ ჩვენშიც უკვე მიაქციეს ყურადღება გარემოს დაცვის საკითხებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს ჩვენი ქვეყნის განთავისუფლებას, თუ არ გვეყოლება ჯანსაღი მომავალი.

საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის ეკოლოგიური ასოციაციის თავმჯდომარის—აკადემიკოს გივი თუმანიშვილის გამოსვლაში გამოიკვეთა დღევანდელი შეკრების მთავარი მიზანი:—კავკასიის ხალხებს შორის, მიუხედავად მრავალი წინააღმდეგობისა, შეიძლება მოიძებნოს ისეთი პრობლემები, რომლებიც ერთი აზრისა და საქმის ირგვლივ დარაზმავს მათ. ეს გახლავთ, პირველ რიგში, ეკოლოგია, გარემოს დაცვა. კავკასია ერთი გეოგრაფიული რეგიონია და მისი ბუნების დასაცავად ყველამ ერთად თუ არ ვიზრუნეთ, მოსალოდნელია გარდუვალი კატასტროფა. ამისათვის საჭიროა ჩვენშიც მომზადდეს სპეციალისტ ეკოლოგი - მენეჯერი, რომელიც მოაწესრიგებს ურთიერთობას გარემოსა და ადამიანის მოღვაწეობას შორის.

როგორც საქართველოს მწვანეთა პარტიის სპიკერმა—ზურაბ ჟვანიამ აღნიშნა, ამ ეტაპზე კავკასიის ხალხებს შეუძლიათ სამი თვალსაზრისით გააერთიანონ თავიანთი ინტერესები და ძალები:

1. უნდა შეიქმნას საერთო კავკასიური ეკოლოგიური სისტემა; 2. ეკონომიკური ინტეგრაცია. ამიერკავკასიის რესპუბლიკებს აქვთ ურთიერთშემავსებელი ბუნებრივი რესურსები. ისინი, პირველ რიგში, უნდა გადანაწილდეს ერთმანეთში, კავკასიის სახელმწიფოებს შორის; 3. კულტურული ურთიერთობანი. კულტურული გათიშულობა ხშირად ხდება მიზეზი ერთაშორისო წინააღმდეგობებისა და შუღლის.

მოწვეულმა სპეციალისტებმა, ჟურნალისტებმა და დეპუტატებმა ისაუბრეს თავიანთ ამოცანებზე, თანამედროვე პოლიტიკურ ვითარებაზე ამიერკავკასიაში და ეკოლოგიაზე. მიმდინარე შეხვედრა სწორედ ეკოლოგიისა და გარემოს დაცვის საკითხების გაშუქებას ეძღვნებოდა. განიხილეს პროექტი საერთაშორისო შეთანხმებისა, რომელიც ითვალისწინებს თანამშრომლობას ეკოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ეკოლოგიური კატასტროფების თავიდან აცილების და ეკოლოგიურ უბედურებათა ზონების აღორძინების დარგში მიიღეს შესაბამისი დოკუმენტები.

ზემოდასახელებული საკითხების მოგვარებაში დიდია ინფორმაციის საშუალებათა როლი. მათ მიერ მოვლენების სწორ და დროულ გაშუქებას მრავალი ეკოლოგიური, პოლიტიკური თუ სოციალური პრობლემის თავიდან აცილება შეუძლია. ამიტომ, დაისვა კავკასიის რეგიონისათვის ერთიანი საინფორმაციო ცენტრის შექმნისა და გაზეთის გამოცემის საკითხი.

შეხვედრის მონაწილეებმა ხელი მოაწერეს შემდეგ განცხადებას: „ჩვენ, ეკოლოგიის პრობლემებისადმი მიძღვნილი შეხვედრის მონაწილეები, რომელიც მიმდინარეობდა 1990 წლის 17 და 18 ნოემბერს დევიზით—„კავკასია—ჩვენი საერთო სახლი", სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს ბოლო სესიაზე სსრ კავშირის პრეზიდენტის მ. ს. გორბაჩოვის იმ გამოსვლასთან დაკავშირებით, რომელშიც მან განაცხადა, რომ უკვე იღებს „ინფორმაციას საქართველოდან, თუ როგორი ალელვება გამოიწვია, იქ, როცა განაცხადეს, რომ წყდება საუკუნეებით დამყარებული კავშირები", ჩვენს მოვალეობად მივიჩნევთ, მთელი პასუხისმგებლობით განვაცხადოთ, რომ არავითარი მღელვარება არ შეგვინიშნავს. უფრო მეტიც, მოსახლეობამ დიდად მოიწონა საქართველოს უზენაესი საბჭოს პირველ სესიაზე საქართველოს რესპუბლიკაში გარდამავალი პერიოდის გამოცხადების შესახებ კანონის მიღება. ამიტომ პრეზიდენტის ასეთი განცხადება ჩვენს გაკვირვებას იწვევს. ხომ არ არის ეს დაგეგმილი მღელვარების წარმოქმნის მაუწყებელი?".

მაია ქერქაძე

გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო".

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

არსებული უქმე დღეების გაუქმებისა და ტრადიციულთა აღდგენის შესახებ

ითვალისწინებს რა ქართველი საზოგადოებრიობის აზრს, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. გაუქმდეს საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე დღემდე არსებული ყველა დღესასწაული და მათთან დაკავშირებული უქმე დღე, გარდა ახალი წლის (1 იანვარი) უქმე დღისა.

გაუქმდეს ამასთან დაკავშირებული ყველა ნორმატიული აქტი.

2. საქართველოს სახელმწიფოებრიობის დამოუკიდებლობის აღდგენის დღე 26 მაისი გამოცხადდეს დღესასწაულად და უქმე დღედ.

3. აღდგენილ იქნეს საეკლესიო დღესასწაულებთან დაკავშირებული შემდეგი უქმე დღეები:

ბრწყინვალე აღდგომა უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი (თარიღი გარდამავალია).

ნათლისღება — განცხადება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი —19 იანვარი (ძველი სტილით 6 იანვარი).

მცხეთობა (სვეტიცხოვლობა, ქვართის დღესასწაული)—14 ოქტომბერი (ძველი სტილით 1 ოქტომბერი).

მიძინება ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლისა (მარიამობა)—28 აგვისტო (ძველი სტილით 15 აგვისტო).

გიორგობა—23 ნოემბერი (ძველი სტილით 10 ნოემბერი).

შობა უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი—7 იანვარი (ძველი სტილით 25 დეკემბერი).

გამოცხადდეს აგრეთვე უქმე დღედ მიცვალებულთა მოხსენიების დღე (აღდგომის მეორე დღე, ორშაბათი, თარიღი გარდამავალია).

4. კანონი ძალაში შედის მიღებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზ. გამსახურდია.

თბილისი, 1990 წლის 22 ნოემბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს გაერთიანების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

გაერთიანდეს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო და საქართველოს რესპუბლიკის სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო და ეწოდოს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო.

შეტანილ იქნეს ცვლილებანი და დამატებანი საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს შესახებ კანონში.

აღნიშნული კანონის 25-ე მუხლიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები: „საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო".

26-ე მუხლში სიტყვები: „საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო" შეიცვალოს სიტყვებით: „საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო".

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

მხარში ამოვუდგეთ თეატრის კოლექტივს

ჩამაფიქრა ზუგდიდის შ. დადიანის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის კოლექტივის მიმართვამ (გაზ. „ოდიში", 22 ნოემბერი, 1990 წ.), სადაც ისინი შველას ითხოვენ, დახმარებას ითხოვენ.

ზუგდიდის თეატრი, რომელიც საუკუნეზე მეტია არსებობს და თავის მოვალეობას ყოველთვის პირნათლად ასრულებდა, ბოლო დროს რატომ-დარჩა ასე უყურადღებოდ მიტოვებული? ასეა თუ ისე, აუცილებელია თეატრის შენობა რაც შეიძლება მალე შეკეთდეს, შეექმნას დასს ნორმალური სამუშაო პირობები, დაინიშნოს მთავარი რეჟისორი...

მე ასეთი წინადადებაც მაქვს: ქალაქის ცენტრში აშენდეს თეატრის ახალი, ტიპური ნაგებობა. სწორია აზრი, რომ თეატრი მხოლოდ გასართობი როდია, რომ მას უფრო დიდი მისია, ზოგადსაკაცობრიო მისია აკისრია.

დღეს, როდესაც ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა წინ მიდის და მალე ჩვენ დამოუკიდებელი საქართველოს შვილები ვიქნებით, ყველამ ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ ადამიანთა სულიერი და კულტურული დონის ასამაღლებლად. დავეხმაროთ, მხარში ამოვუდგეთ ჩვენი თეატრის კოლექტივს.

თ. ლურწკაია,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვინ უნდა გახდეს ქალაქკომის შენობის მეპატრონე

ჩვენს გაზეთში გამოქვეყნდა რამდენიმე წერილი ვის დაეთმობოდა პარტიის საქალაქო კომიტეტის შენობა. თუ შენობის ვინმეზე გადაცემა გახდება შესაძლებელი მეც მაქვს კონკრეტული წინადადება. წამოყენებული წინადადებებიდან ბევრი მათგანის ამ შენობაში მოთავსება ვერავითარ დადებით შედეგს ვერ მოგვცემს.

საქმის არსის გარკვევისათვის შევეხები ამ წინადადებიდან ერთს—ბიბლიოთეკისათვის მისი ნაწილის გადაცემას. შეიძლება ბევრს პარადოქსადაც მოეჩვენოს მაგრამ არა მხოლოდ ნაწილის, არამედ მთელი შენობის ბიბლიოთეკისათვის გადაცემა ვერ დააკმაყოფილებს დღევანდელობის იმ მოთხოვნებს, რომელიც ამ ხანის დაწესებულებას მოეთხოვება. ყველაზე ძირითადი და მთავარი, რის გამოც ეს შენობა ბიბლიოთეკისათვის არ გამოდგება, ეს ის არის, რომ იგი სხვა დანიშნულებისთვისაა აშენებული და მისი შიგნითა ნაწილის მთლიანი დანგრევაც და ამ გზით გადაკეთებაც არ მოგვცემს სასურველ შედეგს. ბიბლიოთეკა უნდა იყოს ჩვენი სულიერი ცხოვრების ცენტრი. ბიბლიოთეკაში მისვლა უნდა იყოს არამარტო სასარგებლო, არამედ მანდ შექმნილი გარემოდან გამომდინარე სასიამოვნოც. ამას კი ბიბლიოთეკის მაქსიმალურად მოხერხებული გეგმარებით გადაწყვეტა, ტექნიკური აღჭურვილობა და სპეციფიკური განათება ქმნის. წიგნთსაცავი დიდი უნდა იყოს ყველა მსურველისათვის. თვითეულ, ჩვენგანს უნდა შეეძლოს აირჩიოს მისთვის საჭირო წიგნი.

მარტო საქართო ბიბლიოთეკის ფონდსაცავს დასჭირდებოდა მთელი ქალაქკომის შენობის ორი მესამედზე მეტი, თუ ამაშიც დაეტეოდა.

თანამედროვე ბიბლიოთეკა მთლიანად უნდა იყოს კომპიუტერიზებული, რათა ცნობილი იყოს თუ რომელ თაროზე რა წიგნი დევს. იგი აღჭურვილი უნდა იყოს თანამედროვე გასამრავლებელი ტექნიკით. დღევანდელი ბიბლიოთეკისათვის აუცილებელია მუსიკალური განყოფილებები, რომელიც თავის ფონდში რამდენიმე ათას ფირფიტას და ვიდეოკასეტებს უნდა ითვლიდეს. სადაც ჩაწერილი უნდა იყოს მუსიკალური და ლიტერატურული ნაწარმოებები, სასწავლო პროგრამები.

ბიბლიოთეკას უნდა ჰქონდეს საბავშვო განყოფილება, რომელიც ასევე აღჭურვილი უნდა იყოს ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვით, სადაც ბავშვები მოისმენენ ვიდეოკასეტებში ჩაწერილ ზღაპრებს, ითამაშებენ ინდივიდუალურ კომპიუტერებზე და სხვა. ბიბლიოთეკის ფონდში უნდა იყოს მრავლად მიკროფილმები, სასწავლო ფილმების ჩვენების დარბაზი და სხვა. ასეთი ბიბლიოთეკის შექმნას კი სჭირდება სულ სხვა გადაწყვეტა, ვიდრე ქალაქკომის შენობაა, ფართიც გაცილებით მეტია საჭირო.

ახლა კი სანამ ჩემს აზრს მოგახსენებდეთ, თუ ვის უნდა გადაეცეს ქალაქკომის შენობა, საჭიროდ ვთვლი დავუბრუნდეთ წარსულს, რომელიც ამ შენობის კონკრეტულად ამ ადგილზე აგებას შეეხება.

შენობის ავტორთა და თავისთავად ცხადია ქალაქის იმდროინდელ მესვეურთა გადაწყვეტილებით იგი დაპროექტებული იყო იმ ადგილას, სადაც ამჟამად ყოფილი ტუბდისპანსერის და ბიბლიოთეკის შენობა დგას. მისი მშენებლობის დაწყების წინ სამსახურებრივმა მდგომარეობამ მომცა შესაძლებლობა დამეყენებინა წინადადება შენობის ცენტრალურ მოედანზე გადატანის შესახებ, რაც ავტორთა და ხელისუფალთა მიერ მოწონებულ იქნა. დაპროექტებული შენობა თავისი მასშტაბით სრულებით მისადები ჩანდა ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე მის განსათავსებლად. სამწუხაროა, რომ მისი ზომები მშენებლობის დაწყების წინ შემცირდა. მაშინ ვფიქრობდით, რომ აშენების შემდეგ აქ პარტიის საქალაქო კომიტეტთან ერთად ქალაქის საბჭოც გადმოვიდოდა, საბოლოოდ კი საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სრულყოფილი ადმინისტრაციული სახლის მშენებლობისათვის მისი მოპირდაპირე მხარე გამოიყო. დანგრეულ იქნა აღნიშნულ ადგილზე დაწყებული საყოფაცხოვრებო მომსახურების სახლის უკვე აშენებული პირველი სართული.

ასეთი მანევრირებისათვის ამ სტატიის ავტორი თავის დროზე გაზეთ „ზარია ვოსტოკას" ფურცლებზეც მოხვდა როგორც სახელმწიფო თანხების უყაირათოდ განიავების ხელშემწყობი. ასეთი გადაწყვეტის სისწორეს გვკარნახობდა მოედნის ერთ მთლიან ანსამბლად გადაწყვეტის აუცილებლობა, ქალაქგეგმარებითი პრაქტიკა. რომ ქალაქის სახეობისათვის ყველაზე ღირსეული ადგილსამყოფელი მისი მთავარი მოედანია.

აღმასკომის მშენებლობა შევიდა სახელმწიფო მშენებლობის გეგმაში, მაგრამ მისი განხორციელება იმ დროინდელი ზოგიერთი ხელმძღვანელი პარტიული მუშაკის სუბიექტური მოსაზრების გამო ვერ მოხერხდა.

ვფიქრობ, სათქმელი გასაგებია. ქალაქკომის ამჟამინდელი შენობა ხვალ შესაქმნელ მუნიციპალიტეტს უნდა დაეთმოს, რომელიც ხალხის მიერ არჩეული ქალაქის ღირსეული მერის ადგილსამყოფელი იქნება.

მხოლოდ ქალაქის ცენტრალური მოედნის ეს შენობაა ღირსეული ადგილი, სადაც მუდმივად უნდა იფრიალოს საქართველოს რესპუბლიკის ყველასათვის სათაყვანებელმა დროშამ.

ზაურ ქურდღელია,
არქიტექტორი.

დღევანდელ საქართველოს სჭირდება

დღევანდელ საქართველოს უფრო მეტად სჭირდება ერთიანობა. ბრძოლით, შრომით და სიმართლით უნდა მივაღწიოთ თავისუფლებას, რღვევას იმ მახინჯი ურთიერთობებისა, მთელი 70 წლის მანძილზე რომ მკვიდრდებოდა, რომელმაც მიგვიყვანა სულიერ და ეკონომიკურ გაკოტრებამდე. რა ვიცოდით წერა-კითხვის უცოდინარმა ადამიანებმა, რომლებიც ბრმა იარაღად ვიყავით გამოყენებული მენშევიკებისა და რელიგიის წინააღმდეგ. ამასთან ერთად მშრომელი, პატიოსანი ადამიანების წინააღმდეგ. ასე გავხდით კაპიტალისტური ქვეყნების მათხოვრები, რომლებიც ლენინს კომუნიზმის მტრებად ჰყავდა გამოყვანილი.

კომუნისტებს ორ ნაწილად დავყოფდი. ერთნი—მაღალი თანამდებობის ფუნქციონერები, რომელთაც ბოროტად გამოიყენეს თანამდებობა საკუთარი კეთილდღეობისათვის, მეორენი — მართლა რომ სჯეროდათ მომავალი ბედნიერებისა და ბრძოლაში, ქანცგამომცლელ შრომაში გალიეს მთელი ცხოვრება. მხოლოდ დღეს მივხვდით, რომ მოტყუებული ვიყავით.

დღეს სიმართლეს ჩვენგანაც ითხოვს საქართველო, თვალი გავუსწოროთ დღევანდელობას და დაუზარელად ჩავდგეთ მომავლის სამსახურში.

ვლადიმერ ზონია,
ომისა და შრომის ვეტერანი.

თვალსაზრისი

ხელს შეუწყობს სოფლის წინსვლას

სოფლის მეურნეობას საქართველოში დღეს უფრო ეფექტური წინსვლა სჭირდება.

სოფლის მეურნეობის განვითარების მთავარ წყაროდ მიმაჩნია რეზერვების ამოქმედება, გამოვიყენოთ ის, რაც დღემდე არ გამოგვიყენებია. ვგულისხმობ სოფლად ახალი სტრუქტურების შემოღებას, კერძოდ ფერმერული მეურნეობების სახით, ჯგუფური, გლეხური მეურნეობების სახით, რამაც შეიძლება მეტი ეფექტი მოგვცეს.

სოფელს დღეს უშველის თავისუფალი წარმოება, კომერცია, ადმინისტრაციულ-მბრძანებლური სისტემის აღკვეთა. სოფელს სჭირდება მხარდაჭერა და გლეხთა ინტერესების დაცვა. მიწა უნდა გადაეცეს მშრომელებს (ყიდვა-გაყიდვის გარეშე). მას, ვისაც შეუძლია მისი პატრონობა, უყვარს მუშაობა, აქვს პასუხისმგებლობის გრძნობა.

ფერმერული მეურნეობების შექმნა მიმაჩნია სწორ მიმართულებად, თუ რათქმა უნდა შესრულდა შემდეგი პირობები: იგი უნდა ჩამოყალიბდეს იმ მიწების საფუძველზე, რომლებიც არ იყო ეფექტიანად გამოყენებული; მას უნდა გადაეცეს მოსავლიანი ფართობებიც, რომელთაც სჭირდება უკეთ მოვლა. რიგ შემთხვევაში გადაეცეთ მოსავლიანი პლანტაციებიც იმის გათვალისწინებით. რომ გარდა ძირითადი დარგებისა, იქნება ეს მეჩაიეობა, მევენახეობა თუ სხვა, განავითარებს სხვა დარგებსაც, როგორიცაა მეცხოველეობა, მებოსტნეობა და ა. შ.

ფერმერულ მუშაობაში პირველ რიგში უნდა ჩაებან ადგილობრივი მცხოვრებლები, იქნებიან ისინი მექანიზატორები, აგრონომები თუ მშრომელი გლეხები; ფერმერული მეურნეობა არ უნდა იყოს კოლმეურნეობის მოქიშპე, არამედ უნდა იყოს თანასწორუფლებიანი თანამშრომელი. ფერმერულ მეურნეობას უნდა გააჩნდეს თავისი ბეჭედი, უნდა იყოს იურიდიული პირი თავისი უფლებებით და მოვალეობით.

ჩემის აზრით ფერმერულ მეურნეობას უნდა ჰქონდეს მოსახლეობიდან ხილის ან სხვა პროდუქტების შესყიდვის უფლება, ადგილზე მისი გადამუშავებისა და რეალიზაციის საშუალება.

ფერმერულ მეურნეობების მოვალეობად მიმაჩნია: მიწის ეფექტური გამოყენება, მოსახლეობის სურსათით დაკმაყოფილება, წარმოების მაღალი კულტურა, ბუნების დაცვა და მისი ეკოლოგიური გაუმჯობესება, მეცნიერული მიღწევების დანერგვა, ფერმერულ მეურნეობების ხელშეწყობის მიზნით კრედიტების გაცემა, გაბედული გადაწყვეტილებების მიღება, ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობის აღორძინებას, სოფლის წინსვლას.

ნუგზარ ბულია,
რუხის კოლმეურნეობის აგრონომ-არენდატორი.

უმოქმედო კოოპერატივები გაუქმდა

რაიონის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატივებმა გასულ 1989 წელს ათ მილიონზე მეტი შემოსავალი მიიღეს, აქედან სახელმწიფო ბიუჯეტში გადაირიცხა 600 000 მანეთამდე თანხა.

მიმდინარე წელს მათი შემოსავალი ოც მილიონ მანეთს გადააჭარბებს და ბიუჯეტს ერთ მილიონ მანეთზე მეტი შეემატება.

კოოპერატივების უმრავლესობა საფუძვლიანად ახორციელებს კანონს კოოპერატივების შესახებ და ათასობით მანეთს რიცხავს რაიონის ბიუჯეტში, მათ შორის არიან „ინგირი". „აისი", „ექსტერნერი", „ტექნიკური პროგრესი", „მშენებელი", „მშვიდობა", „დარჩელი", „კოლხიდა", „დიანა", „რუხი", „მედეა", „მენჯი", „დრაკონი", „დინამო", „ბიომეთოდი" და სხვ.

რაიონში დღემდე 525-მდე რეგისტრირებული კოოპერატივიდან ფუნქციონირებს 275, მაგრამ სამწუხაროდ მათი თითქმის ნახევარი არავითარ საქმიანობას არ ეწევა, რის შედეგად ათასობით მანეთი აკლდება რაიონის ბიუჯეტს.

კოოპერატორთა რაიონული გაერთიანების გამგეობამ შეისწავლა ამ მხრივ არსებული მდგომარეობა და გამოავლინა რომ 1987 1988 წლებში ე. ი. 3-4 წლის წინათ შექმნილი ზოგი კოოპერატივი დღემდე არ ფუნქციონირებს. სსრ კავშირის პრეზიდენტის მიმდინარე წლის 6 ივნისის ბრძანების, თანახმად კოოპერატივები, რომლებიც რეგისტრაციიდან ერთი წლის ვადაში არ დაიწყებენ საწარმოო სამეურნეო საქმიანობას, უნდა გაუქმდნენ.

ამ კანონიდან გამომდინარე ზუგდიდის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატივების გაერთიანების საბჭოს სხდომამ გააუქმა ის კოოპერატივები, რომლებიც 3-4 წელია რეგისტრირებული არიან, მაგრამ არავითარ საქმიანობას არ ეწევიან.

ეს ისინიცა: პურსაცხობი კოოპერატივი „ოქტომბერი" (თავმჯდომარე დ. ლიდიშვილი), სპორტულ-გამაჯანსაღებელი კოოპერატივი „მერთული" (თავმჯდომარე ვ. თორდია), საკონდიტრო პროდუქტების მწარმოებელი კოოპერატივი „დედის ნახელავი" (თავმჯდომარე მ. ჯიქია), წიწილების გამომზრდელი კოოპერატივი „ყვინჩილა" (თავმჯდომარე თ. გრიგოლაია), პურსაცხობი კოოპერატივი „ნაზუქი" (თავმჯდომარე მ. თოდუა,) მეცხოველეობის პროდუქტების მწარმოებელი კოოპერატივი „ხაფიტი" (თავმჯდომარე ნ. ფაცია), მცენარეთა მავნებლების წინააღმდეგ მებრძოლი კოოპერატივი „მცენარეთა დაცვა" (თავმჯდომარე თ. ჭაავა) სახალხო მოხმარების საქონლის მწარმოებელი კოოპერატივი „კომფორტი", ავტომემკეთებელი კოოპერატივი „ფაზისი", (თავმჯდომარე (ფ. ლაგვილავა), თევზის მოშენების კოოპერატივი „ლოკო" (თავმჯდომარე გ. კიკავა), სოფლის მეურნეობის პროდუქტების მწარმოებელი კოოპერატივი „მეციტრუსე" (თავმჯდომარე გ. სვანიძე) მეთევზეობის მიმართულების კოოპერატივი „სპინინგი" (თავმჯდომარე ა. ხუფაცარია), მეცხოველეობის პროდუქტების მწარმოებელი კოოპერატივი „მერძევე" (თავმჯდომარე ნ. ფარცვანია) სოფლის, მეურნეობის პროდუქტების მწარმოებელი კოოპერატივი „ბარაქა" (თავმჯდომარე ა. კუკავა).

დაევალა კოოპერატორთა რაიონულ გაერთიანებას საფინანსო განყოფილებასთან ერთად პერიოდულად შეამოწმოს რაიონის მომსახურების სფეროს კოოპერატივების საქმიანობა და აღმასკომის ყოველ სხდომას მოახსენოს შედეგები.

ი. თორდია,
ზუგდიდის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატორთა რაიონული გაერთიანების თავმჯდომარე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რედაქციაში წერილი მოვიდა...

ამ ბოლო პერიოდში რედაქციაში შემოდის წერილები, რომელშიც იკვეთება მშრომელთა აშკარა გულისწყრომა ვაჭრობის დარგში არსებული ქაოსის გამო. ის, რაც გუშინ თავისუფლად იყიდებოდა დღეს უკვე დეფიციტია. საკოლმეურნეო ბაზარში კი ყველაფერს ცეცხლი უკიდია. საკომისიო და კომერციულმა მაღაზიებმა ხომ ყოველგვარი რეკორდი მოხსნეს. ადრე თუ სპეკულანტები უცხოური წარმოების საქონელს ორმაგ და სამმაგ ფასებში ყიდდნენ, ახლა იგივეს კომერციული მაღაზიები ათმაგ ფასში გვთავაზობენ. საკითხავია ხელფასის შემყურე მუშამ თუ მოსამსახურემ როგორ უნდა შეძლოს 400-500 მანეთად შეფასებული ფეხსაცმლის შეძენა?

ტყავის ქურთუკებისა და ქურქების ფასი ხომ ფანტასტიკურია. ჭალებს, ლარნაკებს, ბროლის ვაზებს, ფაიფურის ნაწარმს და სხვა ფუფუნების საგნებს ნუ იკითხავთ. მისი ყიდვა კი საერთოდ არც კი შეიძლება, თუ ფული წონით არა გაქვს. ასეთი სიძვირის მიუხედავად ვაუყიდავი მაინც არაფერი რჩება. ძნელი დასაჯერებელია, რომ მუშ.ი, მოსამსახურემ ან გლეხმა შეძლოს დანაზოგიდან შეიძინოს ესოდენ ძვირად ღირებული სამრეწველო საქონელი. გამოდის რომ ჯერჯერობით ყველაფერი მაინც იმათ სასარგებლოდ კეთდება ვინც ფული უშრომლად დააგროვა და მისი დახარჯვაც არ ენანება. ნაწვიმარზე სოკოებივით მომრავლებულმა კომერციულმა და საკომისიო მაღაზიებმა არ შეიძლება რამე სიკეთე მოუტანონ მშრომელ ხალხს,— ასეთია ძირითადში იმ წერილების შინაარსი, რომელსაც რედაქცია ჩვენი მკითხველებისაგან ღებულობს.

გაზეთ „ოდიში" სარედაქციო ფოსტაშია სოფელ დარჩელის მცხოვრების პედაგოგის, პოეტ ანტონ არხანიას წერილი.

აი, რას წერს იგი:

„გასულ კვირას ჩემი თვალით ვნახე, თუ როგორ დაარბია მოქალაქეთა ერთმა ჯგუფმა საკოლმეურნეო ბაზარი იმის გამო, რომ აქ ყველი, ხორცი, რძის პროდუქტები, ხილი მამასისხლად იყიდებოდა. ქორ-ვაჭრებთან ერთად დარბეულ იქნენ ისინიც, რომლებიც თავიანთ ნამეტ პროდუქციას ყიდდნენ. მაგრამ ეს სულაც არ არის გასაკვირი. იმ მომენტში იქ ისეთი ქაოსი იყო, რომ არავის შეეძლო გაერკვია ვინ იყო პატიოსანი მშრომელი, ვინ ქორვაჭარი და ბაზრის წურბელა.

არ ვიცი ამ დარბევის ორგანიზატორები ვინ იყვნენ, მაგრამ ფაქტია, მოქალაქეთა დიდმა ნაწილმა მათ აქტიურად დაუჭირა მხარი. ან რატომ არ დაუჭერდა, როცა საკოლმეურნეო ბაზრის ფასებმა წელში გაწყვიტა მშრომელი კაცი.

ერთი სიტყვით იმ დღეს ბაზარში მოტანილი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები შედარებით ნორმალურ ფასებში გაიყიდა. ან როგორ შეიძლებოდა არ გაყიდულიყო? ვის შეეძლო გამკლავებოდა ბაზრის სიძვირით უკმაყოფილო ხალხის აბობოქრებულ ტალღას.

კარგად მესმის, რომ მოსამსახურეს და მუშას, რომელიც ქალაქში სახელმწიფო და კომუნალურ ბინაში ცხოვრობს, არა აქვს დამხმარე მიწის ნაკვეთი, მოწყვეტილია სოფელს, ძალზე გაუჭირდება იცხოვროს ბაზრის იმედით. მაგრამ ადმინისტრირებული წესით ზემოდან მიღებული გადაწყვეტილებების მიხედვით ბაზარში სოფლის მეურნეობის პროდუქტებზე ფასების დაწესებაც არ არის სწორი. ბაზრის ფასების მარეგულირებელი მხოლოდ სიუხვეა. ვიდრე სასურსათო მაღაზიების თაროები ცარიელია, გლეხი ბაზარში მოტანილ პროდუქტს ჩვენი კარნახით არასოდეს არ გაყიდის, ეს ხელმძღვანელმა კი არა ნებისმიერმა მოქალაქემ უნდა იცოდეს

ფართო გზა მიეცა სპეკულაციას

მე ისეთი დროც მახსოვს, რომ ზუგდიდის ყველ-კარაქის ქარხნის მიერ გამოშვებულ 2 მანეთად და 20 კაპიკად ღირებულ ყველს არავინ ყიდულობდა და მაღაზიის თაროებზე გაყვითლებული ელაგა. ეს ნამდვილად ასე იყო. ან რატომ იყიდდა, როცა ბაზარში ოჯახური წარმოების უმაღლესი ხარისხის კილოგრამი სულუგუნი სამი-ოთხი მანეთი ღირდა ასევე მყიდველი არ ჰყავდა გაყინულ საქონლის ხორცს, რომლის ერთი კილოგრამის ფასი 1,5 მანეთი იყო.

კიდევ ერთი ფაქტი მინდა მოვიგონო. საქართველოს სატყეო და ქაღალდის მრეწველობის მუშათა მომარაგების სასურსათო საწყობის გამგედ ჩემი ახლო ნათესავი მუშაობდა. ამ საწყობში მე მინახავს ზტაბელებად დაწყობილი შაქრით სავსე ტომრების მთელი გორა, რომელსაც უთვალავი ფუტკრის რაზმი შესეოდა და თავისი გრძელი ხორთუმით შაქარს წუწნიდა ტომრებიდან. დაჩუტული ტომრების შემხედვარე ჩემი ნათესავი ამბობდა, დამღუპეს ამ ოხრებმა. ვინ იცის, რამდენი ფუთი შაქარი დამაკლდება, არა და ცენტრალიზებული წესით იმდენ შაქარს მიგზავნიან, ჩამოცლას ვერ ავუდივარ, არავინ არ კითხულობს გასაღდება თუ არა ამდენი შაქარი.

იცით შაქრის ამბავი რისთვის მოვიტანე? პარასკევს საღამოს საკავშირო ტელევიზიის პროგრამა „ვრემიას" დიქტორმა ცინიკურად განაცხადა: მოსკოვში შაქრის ტალონებით ყველა მოქალაქე უზრუნველყოფილია, მაგრამ არცერთ მაღაზიაში შაქარი ფიზიკურად არ არისო. მერე იქვე ტელერეპორტაჟი აჩვენებს უკრაინის შაქრის მწარმოებელი კომბინატებიდან და ქარხნებიდან, სადაც ათასობით ტონა შაქარი ელაგა საწყობებსა და სათავსოებში ვაგონების მოლოდინში. ერთი დიდი საწარმოს დირექტორი ჩიოდა: ჩვენი ქარხანა დღეღამეში 1500-1600 ტონა შაქარს უშვებს, მაგრამ ვაგონების მოწოდებაში არსებული შეფერხებების გამო მის გაგზავნას ვერ ვახერხებთ მომხმარებლებამდეო. შემდეგ ტელეეკრანზე უჩვენეს საწყობი, სადაც ათეულ ათასობით ტონა შაქარი ინახებოდა.

ამაზე მეტი უთავობა განა სადმე იქნება. შაქარი გჭონდეს და ხალხს ვერ მიაწოდო. საკავშირო უზენაესი საბჭოს სესიებზე დაუსრულებლივ გრძელდება კამათი შრომის დისციპლინის განმტკიცების, სასურსათო პროგრამის გადაწყვეტის, მიწის კანონის შემოღების საკითხებზე და სხვა აქტუალურ პრობლემებზე. ამ კამათს და მსჯელობებს სასიკეთო შედეგი არ უნდა მოყვეს? სამწუხაროდ, სესიის მიერ დღემდე მიღებული არც ერთი გადაწყვეტილება და კანონი არ მოქმედებს.

აქ კი გლეხს ბაზარში გასაყიდად მოტანილ პროდუქტებზე ფასებს ვუწესებთ და გვავიწყდება, რომ ბაზრის ფასების მარეგულირებელი მხოლოდ სიუხვეა, თუ ასეთი პრინციპულები ვართ დავუწესოთ ნორმალური ფასები კომერციულ მაღაზიებს სამრეწველო საქონელზე.

არ მინდა ისე გამიგოს ვინმემ, რომ კომერციული ვაჭრობის წინააღმდეგი ვიყო. თუნდაც რომ ვიყო, ამის უფლებას მე არავინ არ მომცემს, რადგან ვაჭრობის ეს ახალი ფორმა ხალხის ბედის მზრუნველმა მთავრობამ (თუ ამას ზრუნვა ჰქვია) დაუშვა. მაგრამ ფასების დამწესებელი და მარეგულირებელი ხომ უნდა იყოს ვინმე.

საინტერესოა, საიდან ღებულობენ კომერციული ვაჭრობის ეს ახლადმოვლენილი ობიექტები ასეთ დეფიციტურ საქონელს. როცა მსგავსი სახის ნაწარმს ვერსად შეხვდება კაცი. საინტერესოა, რატომ გავუხსენით მწვანე გზა სპეკულაციას?!".

ზემოთ მოტანილ წერილში საცსებით მართებულად არის დაყენებული საკითხი. სამართლიანობა მოითხოვს პასუხი გაეცეს ამ კითხვებზე.

რედაქციას მიაჩნია, რომ მოქალაქე არხანია სწორად სვამს საკითხს. მკითხველებს აინტერესებთ, თუ რა მოცილებლობით არის ნაკარნახევი ყოველ ფეხის გადადგმაზე კომერციული მაღაზიების გახსნა ჩვენს ქალაქსა და რაიონში? გვაქვს თუ არა მორალური უფლება ვისარგებლოთ ქვეყანაში შექმნილი სამრეწველო საქონლის დეფიციტით და გავატყავოთ ისედაც სიდუხჭირემდე მისული ხალხი? ვინ შეუწყო ხელი კომერციული მაღაზიების გახსნას და შეიძლება თუ არა დარეგულირდეს სამრეწველო საქონელზე ფასები იმდაგვარად, რომ იგი ხელმისაწვდომი იყოს არა მარტო ერთეულებისათვის, არამედ მოსახლეობის დიდი უმრავლესობისათვის.

ზუგდიდის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარეს ბატონ ალვერ იზორიას

ამ ბოლო დროს უაღრესად შემაშფოთებელი ხასიათი მიიღო შაქრით ქალაქ ზუგდიდის მოსახლეობის მომარაგების მდგომარეობამ. მართალია, შემოღებულია საბარათო ვაჭრობა ერთ მოსახლეზე თვეში კილოგრამნახევრის ოდენობით, მაგრამ ეს საქმეს მაინც არ შველის. შაქრის ძებნაში ქალაქის ერთი უბნიდან მეორეში სირბილით ქანცგაწყვეტილი ათასობით მოქალაქე უმეტესწილად სახლში უშაქროდ, ბარათების ამარა ბრუნდება. არადა, ქვეყნისა და მოყვასის გასაჭირისას ხელის მოთბობაში დახელოვნებული ვაივაჟკრები შაქარს ტომრებით ჰყიდიან მამასისხლად, ხუთმაგ და მეტ ფასებში, და ეს მაშინ, როდესაც ვინ მოსთვლის თუ რამდენი ბავშვი იღვრება ცრემლად „ჩაი მინდა"-ს სლუკუნით.

ჩვენ რამდენიმეჯერ შევთავაზეთ ქალაქის ხელისუფალთ ამ მდგომარეობიდან თავის დაღწევის უმარტივესი რამ, მაგრამ დღემდე არავის ყურიც არ შეუბერტყია ამაზე. მხედველობაში გვაქვს არა უბრალო ბარათების, არამედ ისეთი ბარათების შემოღება, რომელზედაც აღნიშნული იქნება იმ მაღაზიის ნომერი, რომელმაც ამ ნომრის ბარათის წარმომდგენი შაქრით უნდა დააკმაყოფილოს. ამისათვის საჭირო იქნება მარტივზე მარტივი პროცედურის ჩატარება. ქალაქ ზუგდიდში არსებულ სასურსათო მაღაზიებს მათი მდებარეობის მიხედვით [illegible] მიმდებარე უბნები, და გადაეცემათ უბნის მცხოვრებთა ზუსტი სია და იმდენჯერ კილოგრამნახევარი შაქარი, რამდენი კაციც იქნება სიაში ჩაწერილი. მხოლოდ, ამ გზით შევძლებთ ამ გაჭირვების ჟამს მოსახლეობის უგამონაკლისოდ მომარაგებას შაქრით (თუკი შეიძლება თითო კაცისთვის თვეში კილოგრამნახევარი შაქრის მიწოდებას მომარაგება ეწოდოს), მხოლოდ ამ გზით შეიძლება გადავეღობოთ იმ გარეწრობებს და დანაშაულობებს, რომლებითაც ამ ბოლო დროს საკმაოდ განებივრებულნი ვართ.

საქართველოს სახალხო ფრონტის ზუგდიდის რეგიონული ორგანიზაციის გამგეობა დაბეჯითებით მოითხოვს ზუგდიდის საქალაქო საბჭოს აღმასკომისაგან, დაუყოვნებლივ განახორციელოს ჩვენს მიერ შემოთავაზებული შაქრით ზუგდიდის მოსახლეობის მომარაგების დანომრილი ბარათებიანი ვაჭრობა. ამასთან გაზეთ „ოდიში" გამოაქვეყნოს განცხადება, სადაც აღნიშნული იქნება, თუ რომელი უბანი (ქუჩების ან ქუჩების მონაკვეთების მითითებით), რომელ მაღაზიაზე იქნება მიმაგრებული. ამ მოთხოვნის შეუსრულებლობის შემთხვევაში მთელი პასუხისმგებლობა ქალაქში შაქრით ვაჭრობის საქმეში შექმნილი უმძიმესი მდგომარეობის გამო დაეკისრება საქალაქო საბჭოს ხელმძღვანელობას.

საქართველოს სახალხო ფრონტის ზუგდიდის რეგიონული ორგანიზაციის სახელით

აბესალომ ტუღუში.

იაკობ გოგებაშვილი — 150

დედაენის სიბრძნით ამაღლებულნი

დედაენის სიბრძნით ამაღლებულნი, სიცრუე [illegible] იყვნენ ოქტომბერ [illegible] №1 საშუალო სკოლის მე-3 „ბ" კლასის მოსწავლეები, რომლებმაც დედაენის შემქმნელის იუბილე ზეიმით აღნიშნეს. კლასის ხელმძღვანელმა რუსიკო უბილავამ შეძლო თითოეულ ბავშვს ეგრძნო და ემოციურად გადმოეცა ქართული ანბანის ხიბლი, ანის, ბანის, განის, დონის და მთელი ანბანის ქართულ ფესვებთან, მის ყოფა-ტრადიციებთან კავშირი. მოსწავლეებმა წარმოადგინეს მათ მიერ შესრულებული ნახატები.

ნ. ქანთარია, ლ. თუთბერიძე, ზ. შელია, მ. გარდავა, მ. სანაძე, ლ. ქაჯაია, ბ. ქორთუა, ა. ხორავა, მ. თოლორაია მოწიწებით წარმოთქვამდნენ ანბანის თითოეულ ბგერას.

გ. კოკალიშვილმა, ჩ. ტყებუჩავამ, მ. ვეკუამ, ნ. გოგიბერიძემ, მ. გაროავამ, მ. ხვიტიამ, ზ. გულუამ საინტერესოდ გადმოსცეს [illegible] ერთიანი სამსახურის დიდი მნიშვნელობა. პატარა მსახიობებმა: ც. ქორთუამ, ნ. მინჯორაიამ, გ. ალასანიამ, ლ. კიკვაძე, ლ. ჯანაშიამ, დ. ახალაიამ წარმოადგინეს „იავნანამ რა ჰქნა?"-ს ინსცენირება. ტკბილხმოვან სიმღერებს მღეროდნენ სოლისტები: ვ. შენგელია, დები ნ. და გ. წოწონავები, თ. იზორია. იაკობ გოგებაშვილზე ლექსები მხატვრულად წაიკითხეს მოსწავლეებმა: გ. ჩუხუამ, კ. ჩქოტუამ, ს. დარასელიამ, მ. ჩიქობავამ, ქ. შენგელიამ, ბ. მებონიამ, ნ. არქანიამ, ზ. ბერაძემ.

ბოლო აკორდი იყო ძალით კლასის მიერ შესრულებული სიმღერა „ჩემო კარგო ქვეყანავ". ბავშვების ზეაწეული მომუშტული მკლავები მტკიცედ ალმართულიყო სიმბოლოდ საქართველოს მომავლის სიმტკიცისა.

საღამომ დიდი სიამოვნება მიანიჭა დამსწრე მასწავლებლებს, მშობლებს, მოწვეულ სტუმრებს.

ნ. ზუბარევა,

ვისგან ისწავლოს მასწავლებელმა?

დისტერვეგის პედაგოგიური მემკვიდრეობა

მიმდინარე წლის ოქტომბერში შესრულდა დაბადებიდან 200 წელი გერმანული პედაგოგიკის კლასიკოსის ფრიდრიხ ადოლფ ვილჰელმ დისტერვეგისა. მისი პედაგოგიური მემკვიდრეობა მრავალფეროვანია. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი წვლილი დიდაქტიკაში, უფრო მეტად კი ბუნებისშესაბამისობის პრინციპის დამკვიდრებაში. ეს პრინციპი ი. კომენსკის ეკუთვნის. იგი დაედო საფუძვლად დ. ლოკის, ჟ. რუსოს, ჰ. პესტალოცის, კ. უშინსკის, ლ. ტოლსტოის, ა. მაკარენკოს განათლების თეორიის პედაგოგიური კონცეფციების შემუშავებას.

აღნიშნული პრინციპი ჩვენი სკოლების და სახალხო განათლების ორგანოების მიერ იგნორირებული იყო. აღზრდის მეთოდები არ გამოდიოდა ბავშვის ბუნებიდან, მისი ბუნებრივი ნიჭიდან. ამ გარემოებამ სასკოლო სწავლება და აღზრდა გადააქცია მტანჯველ მოქმედებად, წუნის ფაბრიკად.

დღეს, ჩვენი სკოლა, მთლიანად სახალხო განათლება, ნელა, მაგრამ სწრაფად ცვლილებით იდეოლოგიური და პოლიტიკური კატარაქტიდან [illegible] ზნეობრივ [illegible]. ამაში დაგვეხმარება პედაგოგიკის [illegible] სიკოსების შრომების შესწავლა, რომლებიც ამავე დროს იყვნენ საუკეთესო ფილოსოფოსები, სოციოლოგები, ფიზიოლოგები.

23 წლის დისტერვეგმა 1813 წელს ფრანკფურტის-მაინის სამაგალითო საშუალო სკოლაში მიიღო სამუშაო. მანამდე იგი მუშაობდა საშინაო მასწავლებლად და ქ. ვორმსის გიმნაზიაში მათემატიკას ასწავლიდა. 1820 წელს დისტერვეგი დაინიშნა სამასწავლებლო სემინარიის დირექტორად, რომელიც ამზადებდა პედაგოგებს სახალხო სკოლისათვის. 1827 წელს მან შეძლო დაეარსებინა პედაგოგიური ჟურნალი „რეინის ფურცლები სწავლასა და აღზრდაზე სახალხო სკოლის პრობლემის აქცენტით". ამ ჟურნალს იგი რედაქტორობდა თითქმის 40 წელი. ჟურნალის ფურცლებზე დისტერვეგი ეწეოდა პესტალოცის პედაგოგიური იდეების პროპაგანდას და მას თვლიდა თავის მასწავლებლად. ყოველ წელს იგი აქვეყნებდა საშუალოდ ათამდე დიდ სტატიას. 1823 წელს იგი გადაჰყავთ ბერლინში და ხელმძღვანელობს საქალაქო სამასწავლებლო სემინარიას.

დისტერვეგი მთელ თავის ცხოვრებაში იბრძოდა იმისათვის, რათა ბავშვებს სკოლაში თავი თავისუფლად ეგრძნოთ და არა პატარა ჯარისკაცებად დიდი იმპერიისა. ამ ბრძოლამ იგი სამასწავლებლო სემინარიაში ადგილის დაკარგვამდე მიიყვანა, ხოლო სამი წლის შემდეგ სულ დაითხოვეს სამსახურიდან, მაგრამ იგი კიდევ უფრო მეტს წერს პედაგოგიკის აქტუალურ საკითხებზე. ერთ-ერთ ასეთ მთავარ ნაშრომს წარმოადგენს „გერმანელი მასწავლებლის განათლების სახელმძღვანელო". ეს ისეთი წიგნია, რომელსაც კონკურენციას ვერ გაუწევს პედაგოგიკის ვერცერთი თანამედროვე სახელმძღვანელო. ნაშრომს წითელი ხაზივით გასდევს აზრი იმის შესახებ, რომ ვერც სწავლება და ვერც აღზრდა მიზანს ვერ მიაღწევს, თუ იგი დაფუძნებული არ იქნება ბავშვის ბუნებაზე, მის ფსიქოლოგიურ პოტენციალზე. აღზრდა დისტერვეგის აზრით, ეს ნიჭის აღძვრა და მისი შემდგომი განვითარებაა. „განათლება მიიღწევა მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარი მოქმედებით, საკუთარი ძალებით, საკუთარი დაძაბულობით". დისტერვეგის აზრით სკოლის ჭეშმარიტი სული განისაზღვრება მასწავლებლის ხასიათითა და პიროვნებით, მისი ფსიქო-პედაგოგიური მომზადებით.

სკოლა და საზოგადოება მოიგებს, თუ მასობრივი ტირაჟით გამოვა დისტერვეგის „გერმანელი მასწავლებლების განათლების სახელმძღვანელო", ასევე ი. კომენსკის „დიდი დიდაქტიკა", ჯ. ლოკის „აზრები აღზრდაზე", კ. უშინსკის „ზნეობრივი ელემენტები რუსულ აღზრდაში", ა. მაკარენკოს „სასკოლო აღზრდის პრობლემები" და სხვა.

დისტერვეგის პედაგოგიური მემკვიდრეობის ფართოდ გაცნობა ხელს შეუწყობს სწავლებისა და აღზრდის მაღალ ეფექტს საქართველოში.

ა. ლურჭაია.

ჩვენს მკითხველს შევახსენებთ: თუ გსურთ 1991 წლის იანვრიდან შეუფერხებლად მიიღოთ გაზეთი „ოდიში", იყოთ ქალაქსა და რაიონში მიმდინარე პროცესებისა და ყოველდღიური მოვლენების კურსში, ნუ დააყოვნებთ ხელმოწერას. გაზეთის საცალო ფასი 5 კაპიკია

1 წლით — 7 მან. 80 კაპ.

6 თვით — 3 მან. 90 კაპ.

გვიმრავლოს

შინაგან საქმეთა საქალაქო-რაიონული განყოფილების პასპორტო ქვეგანყოფილების უფროსად კარგა ხანია მუშაობს ზ. გოგია. განყოფილების მუშაკები სანიმუშოდ ემსახურებიან ხანდაზმულ ადამიანებს, ომისა და შრომის ვეტერანებს. მადლობის ღირსნი არიან ქვეგანყოფილების უფროსის მოადგილე ნ. ფიფია, თანამშრომლები ნ. ზანთარაია, ც. ვადაქარია და მ. შამათავა. ღმერთმა გვიმრავლოს ასეთი ყურადღებიანი მუშაკები.

მ. თორდია,

ნიკოლაძის ქუჩის კომიტეტის თავმჯდომარე.

რედაქტორი
აკ. მანჭურია

[illegible]

უკვე ერთ თვეზე მეტია ზუგდიდელ პაციენტებს წარმატებით მკურნალობს მოსკოვში დიპლომირებული, საკავშირო მნიშვნელობის სახელმოხვეჭილი ექსტრასენსი ბატონი ნუგზარ ტუხაშვილი. მის მიერ ჩატარებული სეანსების შემდეგ განკურნებულ პაციენტთა კმაყოფილებისა და მადლიერების უამრავი წერილი იგზავნება სამედიცინო ფირმა „იბერიის" მისამართით. ბატონი ნუგზარის მიერ შეტანილი თანხის დიდი ნაწილი ხმარდება ქველმოქმედებას, ხალხის სიკეთეს.

აი, რა დაავადებებს მკურნალობს იგი: პერიფერიული ნერვული სისტემის დაავადებები, ოსტეოქონდროზები, რადიკულიტები, ნევროზი და ნეირო-ცირკულარული დისტონიები, უძილობით, შიშებით და იმპოტენციით, ჰიპერტონული დაავადება. პირველი, მეორე სტადია, სტენოკარდია, კუჭ-ნაწლავის და შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებები, ჰაიმორიტები, ფრონტიტები, სტომატიტი და სხვა.

ექსტრასენსი ნ. ტუხაშვილი მუშაობას გააგრძელებს 20 დეკემბრამდე.

№12 ტრესტის მოპირკეთების სამმართველოს მუშა-მოსამსახურეები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან
მარლონ დომენტის ძე ესართიას
გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ქალაქის ცხოველთა დაავადებებთან მებრძოლი სადგურის მუშა-მოსამსახურეები თანაუგრძნობენ ამავე სადგურის ვეტსპეციალისტს რომან კვარაცხელიას დედის
ქრისტინე მოსეს ასულ ქირია-კვარაცხელიას
გარდაცვალების გამო.

ქ. ზუგდიდის №1 ავტოტექმომსახურების სადგურის ინჟინერ-ტექნიკური და მუშა მოსამსახურეთა კოლექტივი იუწყება, რომ გარდაიცვალა ამავე სადგურის ხელოსანი
ნიკოლოზ ერმალოს ძე კობერიძე
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

შვილები: შერმადინი, ნელი, გული. ზოია. და გაგუ. სიძეები: დურუ შელია, თალიკო ფიფია, შვილიშვილები: გენადი, ლაანა, ელიზა [illegible]. ლუიზა [illegible] კაზა, მერაბი, ელგუჯა, გოგი [illegible]. ბიძაშვილები. მამიდაშვილები, დეიდაშვილები იუწყებიან
მარო ბეგლარის ასულ გერგედავა-ქობალიას
გარდაცვალებას. გამოსვენება 2 დეკემბერს სოფელ დარჩელიდან. დაკრძალვა სოფელ ორსანტიაში.

მეუღლე ნელი, შვილები: იზო, მარინა, მანანა, დები: რაისა, ნათელა, ძმები: ბონდო. ნაპო. რძლები: ლამარა. მზია, სიძეები: სოსო ხვინგია, განიკო ჭითანავა, [illegible] ხუფენია, შვილიშვილები [illegible] ხვინგიები, დისშვილები: [illegible], [illegible] ჭითანავები, [illegible]. ძმისშვილები: ნანი, რევაზი, ლილი შულაიები, მამიდაშვილები, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები იუწყებიან
საშა (ალექსანდრე) აკაკის ძე შულაიას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 1, 2, 3 დეკემბერს. დაკრძალვა 4 დეკემბერს 16 საათზე სოფ. ინგირში.

შვილები: შაქრო, ლუდა, ნორა და ლუცია. რძლები: ნუცა გერგედავა, ნელი მოლაშხია, ციცო კრილოვი. ლია იაკობაშვილი. თამარი. ჟენია ლემონჯავები. სიძე ვახტანგ ლაჟვილავა, შვილიშვილები: ნანი. ნინო. მედიკო. მანანა. ლალი. ირა. კახა. თამაზი. გოჩა. ძმისშვილები, დისშვილები და ახლო ნათესავები იუწყებიან
ლოლა იაკობ ასულ ლემონჯავა-კვარაცხელიას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 29, 30 ნოემბერს. დაკრძალვა 2 დეკემბერს ს. ზუმში (ჩხოროწყუს რაიონი).

მეუღლე ოქროპირი, შვილები: ჟორა, რომანი, იზოლდა, აფროდიტა, ზინა კვარაცხელიები. რძლები რიმა მეგრელიშვილი. როზა პაჭკორია. სიძე კაკო ესართია. შვილიშვილები: ლევანი. როზა ხასაიები. ზურიკო. რომანი ესართიები. ქრისტინე. როინი კვარაცხელიები. ნატო კუპრაძე. ძმისშვილები: ამირანი. ლავრენტი. ლუბა. დისშვილები შალიკო. ციალა. დოდო. ჟორა. გოგუცა. მაზლიშვილები: ალიკო, გოგოლა. ნორა. ანია, ჟუჟუნა კვარაცხელიები. წულიშვილები: მეგონა, რადიშა. ჟუჟუნა ჟირგიდავები, დეიდაშვილები. მამიდაშვილები და ახლო ნათესავები იუწყებიან
ქრისტინე მოსეს ასულ ქირია-კვარაცხელიას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 1 დეკემბერს. გამოსვენება თავისუფლების ქ მესამე შესახვევი, სახლი 15.

მეუღლე მარო. შვილები: ნუგზარი. ნოდარი, და ვერა, შვილიშვილები: ალექსანდრე, ანა, ეკა. ზაზა. რძლები: ზუცა [illegible], მადონა ხვიჩია. სიძეები ტარას წურწუმია. გურამ ძრახამია. ძმისშვილები: ალიკა. ედიშ. რეზო. გოგი. ენუზა ხარითონიები. დისშვილები: ტარიელი, ავთანდილი. ფრიდონი, შაქრო. გოგი. ასმათ წურწუმიები. მზახლები: ნორა, ალექსანდრე ხვიჩიები. ქეთუშა არახამია, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები. მამიდაშვილები, ახლო ნათესავები იუწყებიან
კოტე ერმინეს ძე ნართანიას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 30 ნოემბერს. 1 დეკემბერს. გამოსვენება 2 დეკემბერს. ქ. ზუგდიდი, მეუნარგიას 1-ლი შესახვევი №3-დან 15 საათზე. დაკრძალვა სოფელ ჯიხაშკარში.

რაიონის [illegible] თანამშრომლები იუწყებიან
კახა ნოდარის ძე მალანიას
გარდაცვალებას.

მეუღლე ქეთო. შვილები: ჯუმბერი. ჯანიკო. ვაჟა. დალი. კოკო. იზო. მედიკო. ციცანა. ძმა ხუტა. დები: ფაქიზო. დაფინო. რძლები: ნადია. ნათელა. ეთერი. ლორისა. ნატო. სიძეები: კოკო ხარებავა. რაჟიკო ხუხუა. ვარლამ ყურუა, იმედო ლატარია. ძმისშვილები: ლუნა. მზია. თორნიკე. მზისადარი. რუზვენ, დისშვილები: ვარგო. დინარა. ახიკო. გოგი. კუკური გუგუჩიები. შვილიშვილები, შვილთაშვილები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, დეიდაშვილები და ახლო ნათესავები იუწყებიან
მანანტი დიმიტრის ძე ზულიას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 1, 2, 3 დეკემბერს. დაკრძალვა 4 დეკემბერს სოფელ ოდიშში.

[illegible] საშუალო სკოლის 1966 წლის კურსდამთავრებულები იუწყებიან
მარლონ დომენტის ძე ესართიას
გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

სახსტატისტიკის ზუგდიდის საქალაქო და რაიონული განყოფილებების კოლექტივი იუწყება
კოტე ერმინეს ძე ნართანიას
გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულთა ოჯახს.

ქ. ზუგდიდის მეორე საშუალო სკოლის 1981 წლის კურსდამთავრებულები იუწყებიან
კახა ნოდარის ძე მალანიას
გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

რძლები ნათელა გუგუშვილი, ზარინა ჩქვანავა, შვილიშვილები თინათინი, ავთანდილ ბახტაძეები, შვილთაშვილები: სალომე, ნათია, და ვალია რეკვავა, ძმისშვილები, დისშვილები, ახლო ნათესავები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
მარო ჩაგუნ ასულ რეკვავა-ბახტაძე
პანაშვიდი 1, 2. 3 დეკემბერს დაკრძალვა 4 დეკემბერს 16 საათზე. გამოსვენება ქ. ზუგდიდი, ალ. ჭავჭავაძის ქუჩა 33.

[illegible] №1 საშუალო სკოლის პედკოლექტივი თანაუგრძნობს სულიკო შედანიას დედის
ლენა როსტომის ასულ გრიგოლაია-შედანიას
გარდაცვალების გამო.

ИНДЕКС 66507 რედაქციის მისამართი: ქ. ზუგდიდი მერაბ კოსტავას ქ. № 52. ტელეფონები: რედაქტორის 2-24-80, რედაქტორის მოადგილის — 2-33-69 პასუხისმგებელი მდივნის 2-31-96, სოფლის მეურნეობის განყოფილების 2-21-78 მშრომელთა წერილების 2-25-12, რადიორედაქციის 2-47-00

საქ. ბეჭდვასახკომის ზუგდიდის სტამბა, მერაბ კოსტავას ქ. № 52. ტელეფონი 2-23-07 ტირაჟი 22000 შეკ. №5060